

מסורת הש"ס

א(געליט טו. וצ"ג.)
ב(צ"ג.)
ג(פסחוס קיב:)
ד(שנת סו. מ"ק.ה. חולין עט. סוטה לב.)
ה(וברייף וברין ס"ז דשנועות א"י כבודית.)
ו(פרש"י וטוס' ע"ז מתנא בלריסות כנגילה כח: ובתריי בריטס פ' און שומדין כרייף דף כב. בלריסות.)
ז(געליט בל. ושי"ן.)
ח(בריכות לא. מגילה כח:.)
ט(יבמות יז:.)
י(יבמות לו: יומא יח:.)
יא(בי הרב המגיד א"ל ליוס פלן נכתוב כמזהב איבעכ' ו' יומי ב'ז מההוא יומא תמא א"ל מיט' עבד מר הכי כו,.)
יב(ס"א ליוס ארבעה ועי' רבינו.)
יג(ומסערי עיני'.)
יד(יבמות סד:.)
טו(סג' ע"צ,.)
טז(ע"ד א.



תורה אור השלם

- וְהָרָדְוָה אֲשֶׁר בּוֹ דָּגָבַע בְּגָדָיו יִזְרֹדוּ פְרָמִים וְרָאשׁוֹ יִדְהוּ פְרָדֵי וְעַל שִׁפְסָם יִקְשָׁה וְיִטְמְאוּ טָמֵא וְקָרָא:

ויקרא י"ב מה



הגהות הב"ח

א(נבי דלות סלקא מנבילת כ"צ פ"י הלאכי' דעסיהת נכנסת לעיר היתה רואה דס א"ל מפני שמתרומתיו רואות בך כשאלת נכנסת ומתקנאות בך לגבי אלה רואה לבי והבעלי על פי הסהר קודם שחכמנו לעיר בער שלא ירוא אותך:.)
ב(שם אמינא אן אנא איסורא וחת:.)
ג(שם אישקא ליה לגריה בי בר חביבא אמר ליה:.)
ד(רש"י ד"ה לפי שאין וסי' תמא לדי כעגבת כרת:.



גליון הש"ס

גמ' א"ל אמינא קר' איסורא וחת:.)
ב(שם אמינא ו' ח"י אחרת כאן: שם בלתייה בי רב חנינא כרייף ורשב"א ורל"ש תמא פי בר מנביא:.



הגהות מהר"ב רנשבורג

א(תורה"ח עייט ותי' שמה רלמה יוס בלאון. כ"ב ע"י ידי אלהיו ס"ח מה' איסורי ביאה דין ג' מיקון פ"ה כסוף דברייו סוס:.



לעזי רש"י

פרלדרייץ [פרלדרייז'ן].

מפתעטל.



מוסף רש"י

מקור מקורמו טמא. וכל דס הבל דרך שם ואפילו איט דס נדה הו' אל טעמאלה לעמא אדס טעמאלה עירכ ואל טעס כטסיות טמא'ס (ע"ג' טו.).
האצבעות. אכר טעמא (שפסח פ"ה טעמא דימת עיריר. דימר ותי' שחי' דכריס זה' על כטסיות על בעלע (טמא כו.).
וטמא וטמא יקרא. הוא עמלו אמר טעמא רקחוי מעלי (שבת פ"ו טעמא וואמר טעמא הוא (חולין טח.) כלומר סורי מעלוי טעמא הוא (לפתיחת הקבר.)
החם, בלא דס. דס לדה (ע"ג' בא.)
וישבות עליה שבעה נקיים. לנד מתלות יוס שפסקת, וסורה לא לעריס' ו' נקיים אלל לנה, שאלמר ואלס טסיה מונס, אלל וזה אלל הוראה י' בעינן כחור י"א וס' שצן נדה לנדס (ברכות לא.) דמלאוויינאן און לעריס' ו' נקיים אלל הוראה י' ימיס לערסין בן קיים י"א יוס שצן נדה לנה, אלל מתללל נדהס, אפילו רלמה על' ופסקה לערס טועלת בללה, וכן התמינו על טעמן נעל שצין סכל בקליזן כפתת נדהס אימתי דס עומדות ע"א ימיס שצין נדה לנדס, ואלס תמלל לא יתמירי נלה

גנ' לערסין כדכתיב ימיס כריס גלס' עת נדהס, טעמיס שרליט' דס נדה פעס אלת מוקוקת' לו' נקיים מן תמורה, כי'לד התמלל' לספור ו' נקיים לאחר הסיחה וזה נמורה וספרי ו' נקיים וכשניעי רלמה אפילו כחרדל סתריה סכל ולריסה לחזור ולספור ו' נקיים, או ימי' שמה רלמה ג' ימיס ואל ידעה ויוסיס רלמה וידעה, דסו ללו' ג' ימיס לערסין ולריסה ו' נקיים ועל כן התמירו (מגילה כח.)
ולאחר כמה שנים קבלו עליוסן דבר ו' (ומחנות פס. מנחות.)
ונתפייסה צריכה לישב שבעה נקיים. ימיס שנמלתי, שמה מתמת חמוד רלמה דס (יומא יח.)
שמה מתמת חמוד סיפס' עת כעס שנתפייסה (יבמות יז.)
שדך אס' לתמוד קודם מוספ' ימיס או עשור, ולטילו און און חושק' אס' רלמה דס או ללל, שחיי' מתסול קודם בעילת מלוה, אלל ו' הסמוכין לנעילת מלוה, דסיי' לל ראשון דמוס' אלו חושקין שמה מלס' כזן דס ואל מלס'ל טעילה קודם טעילת מלוה, שחיי' לריסה לספור ו' נקיים (תאורה ח"ב פ"ב. הפרדס עמ' י"ב. חמודי' פ"י חסו, ועי"ש ענד.)
עד ארבעה אחרינא. עד ריעי' כעס' אחר מייס ריעי' זה' עד כעס' ימיס, והסו' יוס ריעי' למתוי כמזה כדון מנול' שסלח' ליוס הרעיו' (פסח.)

תינוקות פרק עשירי נדה

וּמִנְשֵׂא לְאַחַר. כדמפרש לקמיה שאין כל האלצנעות שוות:
וּמִנְשֵׂא לְאַחַר. דלמלא זימני צעינן לחזקה כרשצ"ג. כזולה גרסינן ושלשית:

מִמְחֹל. קיסם ארוך ומוך על ראשו של מִמְחֹל:
מִן הַכֹּדֵיף. וטהור:

וְאִם יֵשׁ לָהּ וּסַם. לקלקול הזה שאינה רואה כל שעה מחמת תשמיש

ותנשא לאחר ניסת לאחר וראתה דם מחמת תשמיש משמשת פעם ראשונה ושניה ושלישית מכאן ואילך לא תשמש עד שתתגרש ותנשא לאחר ניסת לאחר וראתה דם מחמת תשמיש משמשת פעם ראשונה ושניה ושלישית מכאן ואילך לא תשמש עד שתברוק עצמה כ"ציד בודקת את עצמה מביאה שפופרת ובתוכה מכחול ומוך מונח על ראשו אם נמצא דם על ראש המוך בידוע שמן המקור הוא בא לא נמצא דם על ראשו בידוע שמן הצדדין הוא בא יואם יש לה מכה באותו מקום תולה במכתה יואם יש לה וסת תולה בוסתה יואם היה דם מכתה משונה מודם ראייתה אינה תולה ונאמנת אשה לומר מכה יש לי במקור שממנה דם יוצא דברי רבי רשב"ג אומר דם מכה הבא מן המקור טמא ורבותינו העידו על דם המכה הבא מן המקור שהוא טהור מאי בינייהו אמר עולא ‏⁠מקור מקומו טמא איכא בינייהו שפופרת אפגורי מפגרא לה אמר שמואל יבשפופרת של אבר ופיה רצוף לתוכה אמר ליה ריש לקיש לרבי יוחנן ויתברוק עצמה בביאה שלשית של בעל הראשון אמר ליה לפי ‏⁠שאין כל האצבעות שוות אמר ליה ויתברוק עצמה בביאה ראשונה של בעל שלישי לפי שאין כל הכחות שוות ההיא דאתאי לקמיה דרבי אמר ליה לאברין זיל בעתה אול בעתה ונפל ממנה חררת דם אמר רבי ג'נתרפאה זאת ההיא אתתא דאתאי לקמיה דמר שמואל אמר ליה לרב דימי בר יוסף זיל בעתה אול בעתה ולא נפל ממונה ולא מידי אמר שמואל זו ממלאה ונופצת היא וכל הממלאה ונופצת אין לה תקנה ההיא דאתאי לקמיה דרבי יוחנן דכל אימת ‏⁠ההות סלקא ממבילת מצוה הות קחזיא דמא א"ל שמוא דימת עיריך עלתה ביך לכי והבעלי לו ע"ג הגהר איכא דאמר אמר לה תגלי לחברותיך כי היכי דתהוו עליך להך גיסא נתהוו עלך להך גיסא ואיכא דאמר אמר לה גלי לחברותיך כי היכי דלבעו עליך רחמים דתניא ויטמא טמא יקרא ‏⁠הצריך להודיע צערו לרבים ורבים מבקשים עליו רחמים אמר רב יוסף הוה עובדא בפומבדיתא ואתסי אמר רב יוסף אמר רב יהודה אמר רב התקין רבי ‏⁠בשדות ראתה יום אחד תשב ששה והוא שנים תשב ששה והן שלשה תשב

וּנְאֻמַּנְת אשה לומר וכו' דברי רבי. פרש"י דקוקא הך ספא דנאמנת כרבי אלל כולה רישא כרשצ"ג דסבירא ליה ‏⁠סי' גנ' זימני הוי חזקה ור"י מפרש דאפילו רבי מודה ברואה מחמת תשמיש דעבי ג' זימנין לאחזקה דומיא דהך דלעילט דלמר לימיס ג' ולמה שלא מנו כחמיס ג' כגון אכלה שום או פלפלין דאפילו לרבי צעי תלת זימני:

וּתְבָרֹדִק עצמה בביאה שְׁלִישִׁית בּו'. פירש בקונטרס

מביאה שלשית ואילך תשמש על ידי דיקה ולמה תתגרש מתוך לשוני משמע דאסורה לראשון אפי' צדדיקה וה"ה דהוה מצי למיפריך לפי פירושו דגם לשני לא תשתרי אלל ע"י דיקה כיון דלא ידע שימיא דלאו כל האלצנעות שוות ור"ם מתיר לראשון צדדיקה ויש להעמיד הצרימא כשאינה רואה לטרומ צדדיקה או שאינה יודעת לצדוק וכן משמע צירושלמי צפ' דס הגדה דפריך ומצדוק עצמה צבעל שני ומשני לפי שאין כל האלצנעות שוות כן י"ל דהש"ס דידן נמי פריך אשני וצמספסא (פ"ח) נמי תניא עד כמה מותרת לנשא עד שלשה כו' פירוש עד כמה מותרת בלש דיקה ומדלא אסורה אפילו צבעל עד כמה היא אסורה אפילו צדדיקה משמע צדדיקה שריא אפילו לראשון ואתי ספיר לפירוש ר"ת דפירכא קמייתא הוי כמו פירכא שניה:

וּתְבָרֹדִק עצמה בביאה ראשונה שָׁר בַּעַל שְׁלִישִׁי. תימה למאי דלא ידע שימיא דלזין כל הכחות שוות ליפריך דתברוק עצמה צדדיקה שניה של בעל שני דלענין אכזב שלו אין לומר לא כל האלצנעות שוות שהרי כבר רלמה פעס ראשונה על ידי צעילתו ומשום חזקת כחות אין להמירה שהרי הוחזקה גנ' כחות של בעל ראשון ואין להמירה אלל מטעם זה דלזין כל הכחות שוין ואלו חזקת כמו של ראשון מועלת לשני ולאטי לא ידעינן הך טעמא: **כִּי הֵיכִי דתהוו ע"יך להך גיסא**. פירש"י תחת אשר קנאו בלחצת אישך יאמרו כמה שגלה גדולה ותשוב קנאתם ממך ובערוךס' פ"י ששלטו כך עיינס להתרחק מצעליך מודיעס עכשיו שאת שם דמיס מרזיס צננין מרזינן ציומר ויתנו עיניהם בך ויאמרו אשריה שדמיה מרזיס שמתן כך צניה מרזיס ומתוך העין שיתנו כך יפסקו הדמיס ומתרפא:

שְׁנֵינָם תשב ששה. אשמהל רלמה יוס ראשון דס ירוק ואלנו מן המנין:

כל

שבעה נקיים אמר ר' זירא בבנות ישראל ‏⁠החמירו על עצמן שאפילו רואות טפת דם בחרדל יושבות עליה שבעה נקיים אדבריה רבא לרב שמואל ודרש קשתה שני ימים ולשלישי הפילה תשב שבעה נקיים קסבר אין קשוי לנפלים ‏⁠הוא אפשר לפתיחת הקבר בלא דם א"ל רב פפא לרבא מאי אריא קשתה שני ימים אפילו משהו בעלמא ‏⁠דהא א"ר זירא בבנות ישראל החמירו על עצמן שאפילו רואות טפת דם בחרדל יושבות עליה שבעה נקיים ‏⁠א"ל אמינא לך ‏⁠איסורא ואת אמרת מנהגא היכא דאחמור אחמור היכא דלא אחמור לא אחמור (תבעוה נתר בחמין למבול קמטים ע"ג נמל סי') ‏⁠אמר רבא לתבעוה לינשא ונתפייסה צריכה שתשב שבעה נקיים איעסק ליה ‏⁠לבריה בי רב ‏⁠חגינא יא"ל סבר ליה מר למכתב כתובה ‏⁠לארבעה יום א"ל אין כי מטא לארבעה נטר עד ארבעה אחרינא איעכב שבעה יומי בתר ההוא יומא א"ל מאי האי א"ל לא סבר לה מר להא דרבא דאמר רבא תבעוה לינשא ונתפייסה צריכה לישב שבעה נקיים א"ל אימור דאמר רבא בגדולה דקחזיא דמא אבל בקטנה דלא חזיא דמא מי אמר א"ל בפירוש אמר רבא ‏⁠ל"ש גדולה לא שנה קטנה גדולה טעמא מאי משום דמחמדא קטנה נמי מחמדא אמר רבא אשה

לא

אמאי סגי לה בששה ולמא ראשון הוה ביניה ויבה רמי נדה שאינה רואה בהן אין עולין לספירת ויבתה דכפסך ר"ת בימי לידה. ובשליחי בא סימן משהו יחד ימי נדה לימי לידה ונמצא שהיא צריכה עיריין לשמור יום אחד כנגד אותו יום שראתה בימי ויבה. וי"ל אי מספקי לשני בתחלת נדה א"כ הוי הראשון י"א יום של ויבה ולא בעי שימור מדאורייתא ואפילו אי בעי שימור מדרבנן לא היה ו' חמירי על עם כשבשרת כל כך: **בַּת** דם כחרדל. ותי' כיון דרואה ודאה מאי רכותא בטפת דם כחרדל. פשיטא דמטמא בכל שהוא נתן. וי"ל דטעמא דיושבת ז' נקיים היינו משום דאימור תמול וישלשום ראהה ולא ארעתה וסי"א אלו ראהה לפני שני ימים היתה רואה נתת ראה מרובה שכבר מעיינה פתוח ומדלא אשכח אלא כחרדל ש"מ מעיינה סתום קמ"ל: **אֲדַרְבֵּיהּ** רבא כו'. ואי אפשר לפתיחת הקבר בלא דם. והא דאמרינן כפ"ב דכריתות ולרבא דאמר מחוסר כפורים דרב כוב דמי הא מתניתא היכי מתריך לה אמר רב אישי מתריך לה ביום מ' ליצירת זכר ויבוס' פ' ליצירת נקבה ור' ישמעאל היא ואפשר לפתיחת הקבר בלא דם אליבא דהאי ברייתא קאמר היכי אבל איתוי סבר אי אפשר לפתיחת קבר בלא דם כדקאמר הכא. אבל בשאילתות דרב אחאי' כתב דהא דקאמר התם אפשר לפתיחת הקבר בלא דם

עין משפט ונר מצוה

יב א מיי פ"ד מהל' איסורי ביאה הל' כב סמג לאון קוף טוש"ע ייד סי' קפו סעיף ב ונזכר אלפס שנועות פ"ב דף רפח:]

ב ב מיי שם הל' כ טוש"ע שם סעיף ה ונזכר אלפס שם:]

בא ג מיי שם טוש"ע שם סעיף ד:

בב ד מיי שם טוש"ע שם ס"ה:]

בג ה מיי שם טוש"ע שם סעיף ו ונזכר אלפס שם:]

כד ו מיי שם הל' כ טוש"ע שם סעיף ב:

כה ז מיי שם הלכס כ טוש"ע שם סעיף ג וע"ש ונזכר אלפס שם:]

כו ח טוש"ע שם סעיף ט ע"ש:

כז ט (ומי' פ"י מהל' טומאת לנעת הל"ז ובל"ח:)]

כז י מיי פ"ח מהל' איסורי ביאה הלכס ד סמג שם טור ש"ע שם סי' קפג ונזכר אלפס שם דף רפח:]

כח טוש"ע שם סי' קפת סעיף ג:

כט קלד סעיף ג ובתל"ח:]

כ"ו ל מ מיי שם פ"ח הלכס ט וע' השגות ובת"מ ובז"מ

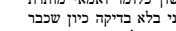
שם סמג שם טוש"ע שם סי' קלד סעיף א ונזכר אלפס שנועות

פ"ב דף רל:]



תום' הרא"ש

דברי ר'. פרש"י אבל רישא לאו רבי היא דלד' בתרי זימני הויא חזקה. ומיהו י"ל דאין לר' בעינן ג' זימני כדאמרינן לעיל לימיס שנים היינו כו' וקאמר למא שלא מנו כחמיס ג' כמו אכלה שום ורואה כו' אלמא גם לר' יש דבר שצריך שתחזוק ג' פעמים: **לפי** שאין כל האצבעות שוות. פירש"י ושמא בבצל אחר לא תצטרך בדיקה ומוטב שתתגרש ותתקן ולא הבא לדי חשש כרת הלכך מתגרשת עד שתחזוק בגי אצבעות. ומשמע לפי שאסורה לראשון מתשמיש שלישי ואילך אפילו בבדיקה שלא תתבאחשש כרת. ול"נ פ' דאם יש חשש בבדיקה זו ואסרינן לה לראשון ע"י בדיקה א"כ גם למא לא נתייר אותה לבצל שלישי ע"י בדיקה בפעם רביעית וכי מחמת תקנת נטואי אשה נתייר חשש איסור ואם אין חשש איסור בבדיקה א"כ גם לראשון תהא מותרת. הלכך ג"ל דה"פ ויתברוק עצמה מביאה שלשית של בעל ראשון כלומר ואמאי מותרת לשני בלא בדיקה כיון שכבר הוחזקה לראות ג' פעמים בשעת תשמיש דומיא דפירכא שניה דפריך ותברוק עצמה בביאה ראשונה של בעל שלישי כדפי' התם שתהא אסורה לשמש בלא בדיקה הכי נמי פריך הכא שתהא אסורה לשמש מכאן ואילך אפילו לבצל אחר ומשני לפי שאין כל האצבעות שוות וחווקת בעל ראשון אינה אסורהה על בעל שני. והה"נ אי בעיא לבדוק בביאה רביעית של בעל ראשון דשריא ליה אלא עצה טובה קמ"ל ומוטב שתתגרש ותנישא לשוק ולא תצטרך בדיקה: ותברוק עצמה מביאה ראשונה של בעל שלישי. ותי' כיון דאכתי לא ידע טעמא דכל הכחות שוין ליפריך נמי ותברוק עצמה מביאה ראשונה של בעל שני שחיי אצבע שלו שוה לאצבע של ראשון. וי"ל דיע דע שפיר מהקשה דאית לן למימר אין כל הכחות שוין כל זמן שלא הוחזקה באצבעות: תתוול לאידך גיסא. פ"י בערוך ו' שחאמי' להם שאת בת דמיס מרובין ויתנו בן קין לומר בניך מרובין ויפסקו ממך הדמיס: יום אחד תשב ששה והוא הצריך שיהו נקיים שסכל יום שוראא מספקי דלמא השתא הוי תחלת נדה. והא דלא קאמר נקיים משום דלא שייך לומר נקיים אלא כשהם ימי ספירה שנים תשב ששה והן. ותי'



מפתעטל.

